

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ KOBİ TFRS ALGILAMA VE UYGULAMA SÜRECİNE BAKIŞ AÇILARININ TESPİTİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: BATI AKDENİZ BÖLGESİ ÖRNEĞİ*

Yrd.Doç.Dr. Hasan ŞENOL**
Yrd.Doç.Dr. Hakan ÖZÇELİK**

Muhasebe Bilim
Dünyası Dergisi
Aralık 2015; 17 (4): 871-891

ÖZ

Bu çalışma, Batı Akdeniz bölgesinde bağımsız olarak faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi algılama düzeylerinin tespiti ve uygulama sürecine bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, Batı Akdeniz bölgesinde faaliyet gösteren 246 bağımsız muhasebe meslek mensubuna, anket tekniğine dayalı bir alan araştırması gerçekleştirilmiş, elde edilen veriler SPSS 17.0 programında frekans dağılımı ve One Sample T testi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, KOBİ TFRS'nin KOBİ'ler için gerekli olduğu, KOBİ'lerin buna hazır olmadığı, meslek mensuplarının bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu, KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için kapsamlı eğitim ve kamuoyu oluşturma faaliyetlerinin yürütülmesi gerekliliği önemli sonuçlar olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: KOBİ TFRS, Muhasebe Meslek Mensupları

JEL Sınıflandırması: M41, M42

A STUDY ON DETERMINATION OF THE PERSPECTIVE OF ACCOUNTING PROFESSIONALS TO SME TFRS DETECTION AND APPLICATION PROCESS: THE CASE OF THE WESTERN MEDITERRANEAN REGION

ABSTRACT

This study aims to put forward the detection level and the point of view of the accounting professionals who operate independently in the Western Mediterranean region to the identification and implementation of SME TFRS. For

* Makale gönderim tarihi: 06.04.2015; kabul tarihi: 12.11.2015

** Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, hasansenol@sdu.edu.tr

*** Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, hakanozcelik@sdu.edu.tr

this purpose, a survey based field study was carried out for 246 independent accounting professionals operating in the Western Mediterranean region, and data obtained was analyzed at SPSS17.0 software via technique of frequency distribution and One Sample T test. As a result of the research it has been identified as significant results that SME TFRS is necessary for SMEs, SMEs are not ready for it, knowledge level of the professionals is insufficient, and carrying out a comprehensive education and awareness-raising activities are necessary for the implementation success of SME TFRS.

Keywords: SME TFRS, Accounting Professionals

JEL Classification: M41, M42

1. GİRİŞ

KOBİ TFRS, Muhasebe Standartlarının özüne uygun olarak, Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının (UFRS) uygulamasını yaygınlaştırmak ve KOBİ'lerin ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla basitleştirilmiş standart olarak yayınlanmıştır (Cengiz 2012, 55).

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB), Eylül 2003'te başladığı KOBİ'ler için Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını, 9 Temmuz 2009 tarihinde tamamlanarak yayımlanmıştır. Sürecin uzun sürmesinin sebebi 20 farklı ülkeden 116 gerçek KOBİ üzerinde saha testi yapılmış olmasıdır. KOBİ TFRS 35 bölümden oluşmaktadır ve tam set TMS/TFRS'ye göre, sadeleştirilmiş özet metinden oluşmaktadır (Uzay 2009, 3).

Bu standartlara uyumlu olarak ülkemizde KOBİ TFRS 1 Kasım 2010 tarih ve 27746 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. KOBİ TFRS düzenlemesine ek olarak 14 Şubat 2011 tarih 27846 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6102 sayılı TTK'nın 88. Maddesine uygun şekilde KGK tarafından yayınlanan standartlara uyulması zorunlu hale getirilmiştir (Erdoğan vd. 2014, 613). Ancak, 6102 sayılı (TTK md.397) maddesindeki yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulu, 23 Ocak 2013 tarihindeki Bağımsız Denetime tabi şirketlerle ilgili kriterleri belirlemiştir (Özçelik vd. 2014, 58). Bağımsız denetime tabi olan şirketler dışında kalan şirketlerin, TMS yada KOBİ TFRS uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır (Erdoğan vd. 2014, 613). Çalışmamızda, her ne kadar KOBİ TFRS uygulanmıyor olsa bile, ileride uygulanması durumunda mevcut durumun tespiti açısından, KOBİ TFRS uygulayıcıları olarak meslek mensuplarının görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tam set UMS/UFRS küçük işletme yapılarına karmaşık gelmektedir. Bu sebeple, KOBİ'ler için yapılarına uygun, tam set standartların özünden ayrılmadan basit ve anlaşılır KOBİ muhasebe standartları geliştirilmiştir. Muhasebe bilgi kullanıcılarının ihtiyaçlarını dikkate alarak hazırlanan KOBİ standartları, küçük işletmelerin kullanımına uygun olarak belirlenmiştir. Böylelikle işletmeler büyüme süreçlerinde ve tam set standartları kullanmaya başladıklarında zorluk çekmeyeceklerdir. KOBİ muhasebe standartları aynı zamanda gelişmekte olan ülkelerin KOBİ'lerine, uluslararası piyasalarda kendini gösterme imkanı verecektir (Akdoğan 2010, 2). Ayrıca, KOBİ'lerin finansal tablolarını TFRS'ye göre hazırlamaları küresel ekonomiye uyum sürecinde de temel bir şarttır (Karakaya 2010, 23).

KOBİ TFRS'nin genel özelliklerini; UFRS'ler baz alınarak hazırlanmış fakat UFRS'lerden farklı KOBİ'lerle ilgili standart seti olması, muhasebe bilgisi kullanıcılarına daha sade ve az kapsamlı tablolarda sunulmuş olması olarak sıralayabiliriz (Akdoğan 2010, 6).

KOBİ TFRS'ler tam set muhasebe standartları ile karşılaştırıldığında temel farklılıkları (Utku ve Gürsoy 2011, 36-37).

- Tam sete kıyasla daha sade bir dilin kullanılmış olması,
- KOBİ'lerle ilgili olmayan standartların kapsam dışı bırakılması,
- TFRS'de tercihli uygulamaların KOBİ TFRS'de daha basit olan seçeneğin tercih edilmesi,
- KOBİ TFRS'de tam sete oranla değerlendirme ve muhasebeleştirme basitleştirilmiş olması,
- TMS 23'te özellikli varlıklarla ilgili borçlanma maliyetleri aktifleştirilirken, KOBİ TFRS'de borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi,
- TMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar standardında iştiraklerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasında Öz kaynak yöntemi zorunlu iken, KOBİ TFRS'de Öz kaynak yönteminin seçimlik olması,
- Araştırma geliştirme giderleri KOBİ TFRS'de TMS 38 Maddi olmayan duran varlıkların aksine, gider olarak raporlanabilmesi,
- TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar standartlarında maliyet yöntemi ve yeniden değerlendirme konusunda tercih söz konusu iken, KOBİ TFRS'de sadece maliyet yönteminin kullanılacak olması şeklinde özetlenebilir.

KOBİ TFRS'nin KOBİ'ler tarafından kullanılması amaçlanmaktadır (Resmi Gazete 2010).

KOBİ TFRS tebliğine göre KOBİ'ler; “Kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan ve dış kullanıcılar için genel amaçlı finansal tablo yayımlayan işletmelerdir. İşletme yönetiminde yer almayan işletme sahipleri, mevcut veya potansiyel borç verenler ve kredi derecelendirme kuruluşları, dış kullanıcılara örnek olarak gösterilebilir“ olarak tanımlanmıştır (www.kgk.gov.tr). Kamuya hesap verme açısından bakıldığında, tam set standartlarda yatırımcıların bilgi ihtiyaçlarının karşılanması amaçlı finansal raporların hazırlanması esas alınmıştır. KOBİ'lerde kamuya hesap verme yükümlülüğü olmadığı için KOBİ TFRS hazırlanmasında, KOBİ'lerdeki özellikle muhasebe bilgisi iç kullanıcılarının ihtiyaçları ön planda tutulmuştur.

KOBİ standartlarının uygulamasındaki kriter, uygulayacak işletmelerin büyüklük kriterleridir. Büyüklük tanımlamasında kullanılan niceliksel ölçüler (ciro, personel sayısı, aktif değer vb.), Avrupa Birliği KOBİ tanımlarına dayanmaktadır. Ancak bu tanımlamalar ülkeler ve sektörler arasında yanlış değerlendirmelere neden olmaktadır. KOBİ Kurul, KOBİ tanımlamasında niceliksel ölçüler yerine “kamusal sorumluluk (public accountability) kavramı ile ifade edilen niteliksel ölçü kullanımını tercih etmiştir (Aslan 2007, 208-209). Tanımlamaya göre, KOBİ TFRS'yi kullanacak olan işletme ölçütleri, *genel amaçlı finansal tablo düzenleme* ve *kamuya hesap verme yükümlülüğü* kriterlerinin dikkate alınması gerektiği anlaşılmaktadır. (Çetin 2013, 264-265).

Genel amaçlı finansal tablo ile; işletmelerin kendileri için özel amaçlı bilgi dışında, geniş kullanıcı kitlesinin kullanım amaçlarına uygun, finansal durum, performans ve nakit akışları ile ilgili bilgi veren finansal raporlar kastedilmektedir. Örneğin, hisse senetleri borsada işlem görmeyen işletmelerin kamuya hesap verme yükümlülüğü yoktur. Ancak işletmenin hazırladığı finansal tablolarda yer alan bilgiler, önemli tedarikçiler, yönetimde yer almayan ortaklar ve kredi kuruluşları kullanılmaktadırlar. İşletme geniş dış kullanıcı kitlesine hitap eden finansal tablolarını KOBİ TFRS'ye uyumlu olarak hazırladığında genel amaçlı finansal tablo olarak değerlendirilmelidir. İşletmelerin Vergi Usul Kanunu'nu (VUK) esas alarak hazırlamış oldukları ve sadece vergi dairesine sunmuş oldukları finansal tablolar, özel amaçlı finansal tablolar olarak kabul edilir (Demir ve Bahadır 2011, 17) .

KOBİ TFRS uygulayacak işletmeler için diğer şart “Kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmaması” dır. Genel olarak, hisse senedi ve tahvil gibi çıkarmış oldukları menkul kıymetler borsada işlem gören

işletmelerin, kamuya hesap verme yükümlülükleri vardır. Kamuya hesap verme yükümlülüğü olan işletmeler, tam set TFRS’yi uygulamaları gerekirken, kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan işletmeler KOBİ TFRS’yi uyguladılar. KOBİ TFRS’de KOBİ tanımında, kamuya hesap verme yükümlülüğü esas alınmış, KOBİ’ler için özel kriterler, ülkelerin karar otoritelerine bırakılmıştır (Demir ve Bahadır 2011, 17-18).

Türkiye için KOBİ kriterleri, 2012 yılı bakanlar kurulu kararı ile yeniden yapılan tanımlamaya göre KOBİ “ İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya girişimleri,” olarak tanımlanmıştır. Kararda ayrıca KOBİ Tablo 1’deki şekliyle tanımlanmıştır (Resmi Gazete 2012).

Tablo 1. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına Göre KOBİ Ölçütleri

Kriter	Mikro İşletme	Küçük İşletme	Orta Ölçekli İşletme
Çalışan Sayısı	< 10	<50	<250
Net Satış Hasılatı	<1.000.000	<8.000.000	<40.000.000
Aktif Toplam	<1.000.000	<8.000.000	<40.000.000

Kaynak: Resmi Gazete, 2012.

2. LİTERATÜR TARAMASI

KOBİ TFRS uygulamaya başladığında, muhasebe meslek mensuplarının kritik noktada olmaları, uygulama başarısını etkileyecektir. Bu noktada meslek mensuplarının KOBİ TFRS bilgi düzeyleri ve bakış açıları ön plana çıkmaktadır. Meslek mensuplarının KOBİ TFRS’ye bakış açılarının değerlendirildiği literatür çalışmaları aşağıda özetlenmiştir.

Güneş vd. (2011) Elazığ ve Malatya illerindeki meslek mensuplarının KOBİ TFRS bilgi düzeylerini ölçme ve KOBİ TFRS’nin meslek mensuplarına getireceği iş yüklerinin tespitine yönelik bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışma sonucunda; meslek mensuplarının bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu, konu ile ilgili eğitim seminerlerine katılım oranlarının düşük olduğu ve KOBİ TFRS’nin zamanında, başarıyla uygulanabileceği inancının düşük olduğu tespit edilmiştir (Güneş ve diğerleri 2011, 1-14).

Gençtürk vd. (2011), KOBİ TFRS’nin uygulanabilirliğinin, muha-

sebe mesleğine katkısının değerlendirilmesi ve meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeylerinin ölçülmesi amacıyla yapmış oldukları çalışma sonucunda KOBİ TFRS'nin; muhasebe mesleğine katkı sağlayacağı, uygulanabilir olduğu ve meslek mensupları bilgi düzeylerinin düşük olduğu bulguları elde edilmiştir (Gençtürk ve diğerleri. 2011, 77-89).

Özdemir (2012), yapmış olduğu çalışmada; Ankara ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda; Meslek mensuplarında öğrenim düzeyleri arttıkça KOBİ TFRS'ye ilgi düzeylerinin arttığı, mesleki deneyimi az olanların kıdemlilere göre KOBİ TFRS'ye ilgilerinin çok olduğu, mükellef sayısı az olan meslek mensuplarının mükellef sayısı çok olan mükellef sayılarına göre KOBİ TFRS'ye çok daha fazla ilgi gösterdiklerini tespit etmiştir (Özdemir 2012, 57-84).

Hacıhasanoğlu vd. (2012) Ankara ilindeki meslek mensuplarının KOBİ TFRS konusundaki farkındalıkları ve bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma; standartlar hakkındaki bilgi düzeylerinin düşük olduğu, muhasebe sistemi uygulama genel tebliğinin alandaki gelişmelerin gerisinde kaldığı, KOBİ TFRS'ye geçişle birlikte iş yükünün artacağı, muhasebe bilgi kalitesinin artacağı ile ilgili bulgulara ulaşmışlardır (Hacıhasanoğlu vd. 2012, 47-62).

Arsoy ve Bora (2012), Bursa ilinde meslek mensupları üzerine yapmış oldukları çalışmanın amacını; KOBİ muhasebe standartlarını uygulamasında, SWOT analizi ile güçlü zayıf yönlerin belirlenip, fırsat ve tehditlerin ortaya konulması olarak belirlemişlerdir. Çalışma sonucunda meslek mensuplarının bakış açılarına göre; KOBİ muhasebe standartlarının doğru, şeffaf ve güvenilir finansal raporlama sağlayacağı en güçlü yön, işletmelerde vergi için muhasebe anlayışının KOBİ standartlarının uygulamasını zorlaştıracığı anlayışı en zayıf yön, muhasebe bilgi kullanıcılarına ihtiyaçlarına uygun mali tablo bilgisi sunacakları en önemli fırsat, KOBİ'lerde kurumsallaşma düzeylerinin düşük olması nedeniyle, muhasebe standartlarına geçişte karşılaşılabilecek zorluklarda en önemli tehdit olarak tespit edilmiştir (Arsoy ve Bora 2012, 23-25).

Özkan ve Özşahin (2012), Kayseri ilindeki muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesine yönelik bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma sonucunda meslek mensuplarının; standartların KOBİ'lere şeffaf raporlama imkanı sağlayacağı, finansal tablo bilgilerinin güvenilirliğinin artacağı, muhasebe meslek mensuplarının iş yüklerinin artacağı bununla birlikte mesleğin

daha önemli hale geleceği ve standartlarla ilgili eğitimlerin artırılması gerektiği görüşünde oldukları sonucuna ulaşmışlardır (Özkan ve Özşahin 2012, 47-66).

Yıldırım (2012), Erzincan ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarının TTK, TMS/TFRS ve KOBİ TFRS ile ilgili düzenlemeler hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmeyi amaçladığı çalışmada, meslek mensuplarının düzenlemeler hakkında yeterli eğitim almadıklarını ve yeni düzenlemeler hakkında bilgilendirilmek amaçlı eğitim programlarına ihtiyaç duydukları sonucuna ulaşmıştır (Yıldırım 2012, 403-416).

Hatunoğlu vd. (2013), Kahramanmaraş ilindeki KOBİ niteliğindeki işletmelerin, muhasebeden sorumlu yöneticilerinin TÜRMOB eğitimleri öncesinde TFRS konusunda bilgi düzeyleri ve TFRS'nin finansal tablolar üzerine etkileri konusunda bakış açıları araştırma konusunu oluşturmuştur. Kahramanmaraş ilindeki KOBİ'lerde, muhasebeden sorumlu yöneticilerin standartlar konusunda tam anlamıyla bilgi sahibi olmadıkları, ancak yararları konusunda olumlu görüşlere sahip oldukları, anket çalışmaları ile tespit edilmiştir (Hatunoğlu vd. 2013, 51-62).

Fidan ve Cirit (2013), meslek mensuplarının muhasebe standartları bilgi düzeyleri ve standartların uygulama sürecinde meslek mensuplarının etkileyecek muhtemel faktörler belirlenmesi amacıyla, Eskişehir ilinde meslek mensupları üzerine bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Çalışma sonucunda; meslek mensuplarının çoğunluğunun standartlarla ilgili eğitimlerine katılmış olmasına rağmen KOBİ TFRS bilgi düzeylerinin az seviyede olduğu, mükelleflerin büyük çoğunluğunun KOBİ TFRS'ye tabi olacağı, uygulamaya geçişin mesleği zorlaştıracığı tespit edilmiştir (Fidan ve Cirit 2013a, 57-58).

Fidan ve Cirit (2013), TFRS çerçevesinde KOBİ muhasebe standartlarının muhasebe meslek mensupları tarafından algı düzeylerinin ölçülmesine yönelik olarak Yalova ilinde bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonucunda; meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun TFRS eğitimi almalarına rağmen TFRS ve KOBİ TFRS bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu, TFRS uygulamalarının mesleği zorlaştıracığını ve ilgili kurumların TFRS eğitimlerini artırması gerektiği görüşünde oldukları sonucuna ulaşmışlardır (Fidan ve Cirit 2013b, 51-77). Fidan ve Cirit'in (2013) ,Bursa ilinde benzer amaçlı yapmış oldukları çalışmada ise; Bursa'daki meslek mensuplarının KOBİ TFRS eğitimlerine katılmış olmalarına rağmen bilgi düzeylerinin az olduğu, çoğunluğun KOBİ TFRS'nin iş yükünü artıracığı, mesleği zorlaştıracığı ve geçiş aşamasının sıkıntılı olacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşmışlardır (Fidan ve Cirit 2013c, 63-82).

Ağca ve Dalkılıç (2014), Kütahya ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarına yönelik olarak TFRS'lerin bugünkü durumu ve KOBİ TFRS'nin uygulanabilirliğine ilişkin bakış açılarını ortaya koymak amaçlı bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonucunda; TFRS ile yakından ilgilendikleri ve KOBİ TFRS konusunda da kendilerini hazır hissettikleri ortaya çıkmaktadır (Ağca ve Dalkılıç 2014, 1-19).

Kaya (2015), Elazığ ve Bingöl'de faaliyet gösteren meslek mensuplarının KOBİ TFRS-Tam Set TFRS hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda; Meslek mensuplarının Tam Set TFRS'ye göre KOBİ TFRS hakkında daha bilgili oldukları, TFRS ve VUK arasında farklılıklar bulunduğu, meslek mensuplarının KOBİ TFRS eğitim aldıkları sonucuna ulaşmıştır (Kaya 2015, 157-178).

3. MESLEK MENSUPLARININ KOBİ TFRS'LERİN UYGULANMASINA YÖNELİK BAKIŞ AÇILARI VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ

Çalışmamızın amacı; Antalya, Isparta ve Burdur illerinde bağımsız olarak faaliyet gösteren, SMMM odalarına kayıtlı muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulamaları konusunda farkındalık düzeyleri ve bakış açılarını tespit etmektir. Bu kapsamda bölüm içerisinde, araştırmanın kapsamına, yöntemine ve bulgularına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Kapsamı

Araştırmanın kapsamında Antalya, Isparta ve Burdur illerinde bağımsız olarak faaliyet gösteren Mali Müşavirler¹ bulunmaktadır. Araştırma kapsamında söz konusu illerde bağımsız faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarına anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda Batı Akdeniz olarak adlandırılan bölgedeki meslek mensubu sayıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Araştırma üç ilin ortak noktası olan Batı Akdeniz olarak adlandırılan bölgede yapıldığından aşağıda Tablo 2'de TÜRMÖB 2013 yılı verilerine göre Antalya, Isparta ve Burdur illerinde faaliyet gösteren Bağımlı ve Bağımsız Meslek mensuplarının sayıları verilmiştir (Türmob 2013).

1 Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ünvanı yerine 16.05.2015 tarih ve 29357 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Mesleklerine İlişkin Haksız Rekabet ve Reklam Yasağı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" gereği "Mali Müşavir" ifadesi kullanılmıştır.

Tablo 2. 2013 Yılı İtibariyle Bölgede Faaliyet Gösteren Meslek Mensubu Sayıları

	Bağımlı	Bağımsız	Toplam
Antalya	1.247	1.940	3.187
Isparta	124	202	326
Burdur	77	137	214
Toplam	1.448	2.279	3.727

Antalya’da 1940 kişi, Isparta’da 202 kişi ve Burdur’da 137 kişi olmak üzere, toplam 2279 kişi ana kütleimizi oluşturmaktadır. Bağımlı çalışan meslek mensupları ise Antalya’da 1.247, Isparta’da 124 ve Burdur’da 77 kişi olup bunlar kapsam dışı bırakılmıştır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır ve çalışma kapsamındaki Antalya, Isparta ve Burdur illerinde zaman açısından paralellik sağlanmaya çalışılmıştır.

Meslek Mensupları konu hakkında bilgilendirildikten sonra Antalya, Isparta ve Burdur’da yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze görüşmeler sırasında bazı meslek mensuplarının çalışmayı desteklediği, bazı meslek mensuplarının ise görüşmeler yapılmasına rağmen iş yoğunlukları ve diğer bazı nedenleri ileri sürmelerinden dolayı anket yapılamamıştır.

Değerlendirmeye uygun 246 anket formu elde edilmiştir. %90 güven aralığında anakütleyi temsil eden örneklem hacmi 242 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen anket formu sayısı 246’dır. Anket formlarından elde edilen veriler SPSS 17 bilgisayar paket programı aracılığıyla değerlendirmeye alınmıştır.

3.3. Araştırmanın Bulguları ve Analizi

Çalışmanın bu bölümünde, muhasebe meslek mensuplarına yönelik yapılan anketlerden elde edilen araştırma bulgularından demografik bilgiler yüzde analizi ile, farkındalık düzeyi test sorularına verilen cevaplar yüzde analizi ve aritmetik ortalama ile, bakış açıları ise one sample t testi ile analiz edilmiştir.

3.3.1. Demografik Özelliklerin Analizi

Anketi cevaplayan muhasebe meslek mensuplarına ait demografik bilgiler Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Ankete katılan Meslek Mensuplarının Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler		Frekans	Yüzde
Merkez	Isparta	79	32,1
	Burdur	47	19,1
	Antalya	120	48,8
	Toplam	246	100,0
Ünvan	SM	14	5,7
	SMMM	232	94,3
	Toplam	246	100,0
Cinsiyet	Kadın	64	26,0
	Erkek	182	74,0
	Toplam	246	100,0
Yaş	20-34	65	26,4
	35-44	99	40,2
	45-54	61	24,8
	55 ve üstü	21	8,5
	Toplam	246	100,0
Eğitim	Lise	22	8,9
	Önlisans	14	5,7
	Lisans	197	80,1
	Lisansüstü	13	5,3
	Toplam	246	100,0
Mesleki Kıdem Yılı	1-5	39	15,9
	6-10	60	24,4
	11-15	55	22,4
	16 -20	36	14,6
	21 ve üstü	56	22,8
	Toplam	246	100,0

Tablo 3'te ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının illere göre dağılımı incelendiğinde, yaklaşık %49 katılımın Antalya ilinden olduğu görülmektedir. Anketi cevaplayan muhasebe meslek mensuplarının %74'ü bay, %26'sı bayandır ve anketi cevaplayanların yaklaşık %95'i SMMM ünvanına sahiptir. 20-44 yaşları arasında anketi cevaplayan meslek mensuplarının oranı %66,4'tür. Eğitim durumu önlisans mezunu ve üzeri olanların oranı %91,1'dir ve mesleki kıdem yılı 11 yıl ve üzerinde olanların oranı %59,8'dir.

Anket çalışması, 2013 yılının Mart ve Nisan aylarında yüzyüze görüşme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anket çalışmasına katılan bağımsız olarak faaliyet gösteren meslek mensuplarının cevaplayanlar içindeki payına baktığımızda en fazla katılımın sırasıyla; Antalya (%48,78), Isparta (%32,11), Burdur (%19,11) olduğu görülmektedir. Ankete cevap veren bağımsız meslek mensuplarının bölgede faaliyet gösteren bağımsız meslek mensupları içindeki payına bakıldığında Isparta (%39,11), Burdur (%34,31), Antalya (%6,19) olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Ankete katılan Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS ve TMS/TFRS Bilgi Düzeyi

Bilgi Düzeyleri		Zayıf	Orta	İyi	Toplam	Ortalama (X)	Standart Sapma
KOBİ TFRS	n	101	89	56	246	1,8171	,77924
	%	41,1	36,1	22,8	100		
TMS/TFRS Seti	n	74	94	78	246	2,0163	,78749
	%	30,1	38,2	31,7	100		

Meslek mensupları KOBİ TFRS konusunda kendilerinin yetersiz, TMS/TFRS setinde ise orta düzeyde bilgiye sahip olduklarını ifade etmişlerdir.

Muhasebe meslek mensuplarının „muhasebe standartlarını nasıl tanımlarsınız“ sorusuna verdikleri cevaplar aşağıda tabloda sunulmuştur.

Meslek mensupları, KOBİ TFRS bilgilerinin yetersiz, TMS/TFRS set bilgilerinin ise orta düzeyde olduklarını ifade etmiştir. Literatürde yapılan inceleme de, Kaya (2015) yapmış olduğu çalışma sonucunda, meslek mensuplarının KOBİ/TFRS bilgilerinin yeterli olduğu (Kaya 2015, 157-178), diğer çalışmalarda ise meslek mensuplarının KOBİ/TFRS hakkındaki bilgi seviyelerinin, çalışmamızda ulaşılan sonuçlar aynı yönde gerçekleştiği ve yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5. Meslek Mensuplarının Muhasebe Standartlarını Tanımlaması

	Frekans	Yüzde
Anlaşılır ve Uygulaması Kolay	47	19,2
Karmaşık ve Uygulaması Zor	177	71,9
Fikrim Yok	22	8,9
Toplam	246	100,0

Meslek mensupları, muhasebe standartlarını karmaşık ve uygulaması zor olarak görmektedirler.

Muhasebe meslek mensuplarına „mükellefleriniz işletmeleri ile ilgili olarak sizden ne tür bilgiler alıyorlar“ sorusuna verdikleri cevaplar aşağıda Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Mükelleflerin Meslek Mensuplarından Bilgi Talep Ettiği Konular

	Frekans	Yüzde
Vergi danışmanlığı	200	81,3
Sosyal güvenlik mevzuatı ile ilgili bilgiler	138	56,1
İşletmelerinin stok durumları ile ilgili bilgiler	126	51,2
İşletmelerin mali durumları ile ilgili bilgiler (Mali analiz)	114	46,3
Yasal yollardan karı eritmenin yolları	73	29,7
Finansal konularda danışmanlık (Kredi, teşvik vb.)	66	26,8
Yatırım danışmanlığı	27	11,0
Denetim danışmanlığı	20	8,13

Mükellefler muhasebe meslek mensuplarından en çok vergi danışmanlığı(%81,3), sosyal güvenlik mevzuatı(%56,1), stok durumları (%51,2), işletmenin mali durumu (%46,3) hakkında bilgi almaktadır.

Mükelleflerin meslek mensuplarından beklenti cevapları incelendiğinde, en çok vergi danışmanlığı, Sosyal güvenlik mevzuatı ile ilgili bilgiler ve işletmelerinin stok durumları ile ilgili bilgiler talep ettikleri görülmektedir. Vergi konularında bilgi talebinin en fazla olması, standartların uygulama sürecinde “ Vergi için muhasebeden” “ Bilgi için muhasebeye” geçiş sürecini etkileyecektir. Benzer bir sonuç, Arsoy ve Bora (2012), Bursa ilindeki meslek mensupları üzerinde yapılan bir araştırmada, KOBİ TFRS uygulaması SWOT analizinde, “işletmelerde vergi için muhasebe anlayışının KOBİ standartlarının uygulamasını zorlaştıracakı anlayışı en zayıf yön” olarak tespit edilmiştir (Arsoy ve Bora 2012, 23-25). En az bilgi talepleri ise; Finansal konularda danışmanlık, yatırım ve denetim danışmanlığı konularında olduğu görülmektedir.

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye genel olarak bakış açılarını ölçmek amacıyla sorulan sorulara alınan cevaplar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Meslek Mensuplarının Genel Olarak KOBİ TFRS'ye Bakış Açıları

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	Ortalama (X)	Standart Sapma
KOBİ'ler için KOBİ TFRS uygulaması gereklidir.	n	16	33	48	105	44	246	3,5203	1,12739
	%	6,5	13,4	19,5	42,7	17,9	100		
KOBİ TFRS, KOBİ'lerin kurumsallaşabilmelerine katkı sağlayacaktır.	n	9	42	64	103	28	246	3,4024	1,01651
	%	3,7	17,1	26,0	41,9	11,4	100		
KOBİ TFRS ile birlikte işletmeler daha şeffaf raporlama yapabileceklerdir.	n	11	45	58	104	28	246	3,3780	1,04947
	%	4,5	18,3	23,6	42,3	11,4	100		
KOBİ TFRS'ler muhasebe bilgisi kullanıcılarına daha güvenilir bilgi sağlayacaktır.	n	2	60	53	107	24	246	3,3699	,98424
	%	0,8	24,4	21,5	43,5	9,8	100		
KOBİ TFRS, KOBİ'lerde mali tablo bilgilerinin güvenilirliğini artıracaktır.	n	27	32	58	94	35	246	3,3171	1,19398
	%	11,0	13,0	23,6	38,2	14,2	100		
KOBİ TFRS ile birlikte işletmelerdeki muhasebe hileleri azalacaktır.	n	27	31	58	101	29	246	3,3008	1,16713
	%	11,0	12,6	23,6	41,1	11,8	100		
KOBİ TFRS vergi denetimini kolaylaştıracaktır.	n	13	50	59	102	22	246	3,2846	1,05382
	%	5,3	20,3	24,0	41,5	8,9	100		
KOBİ TFRS'lerin uygulanması kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesine katkı sağlayacaktır.	n	12	46	79	85	24	246	3,2561	1,02791
	%	4,9	18,7	32,1	34,6	9,8	100		

KOBİ TFRS'nin muhasebe uygulamalarındaki etkinliğinin artması KOBİ'lerin kredi bulma imkânlarını artıracaktır.	n	32	42	61	87	24	246	3,1179	
	%	13,0	17,1	24,8	35,4	9,8	100		1,19451
KOBİ'ler KOBİ TFRS uygulamalarına hazırdır.	n	57	83	61	32	13	246	2,4350	1,13652
	%	23,2	33,7	24,8	13,0	5,3	100		

Muhasebe meslek mensupları KOBİ TFRS'nin uygulanmasının “KOBİ'ler için gerekli olduğunu” (3,52), “KOBİ'lerin kurumsallaşabilmelerine katkı sağlayacağını” (3,40), “işletmelere daha şeffaf raporlama imkânı sunacağını» (3,37), «muhasebe bilgi kullanıcılarına daha güvenilir bilgi sağlayacağını» (3,36), “mali tablo bilgilerinin güvenilirliğini artıracığını” (3,31), “işletmelerdeki muhasebe hilelerini azaltacağını” (3,30), “vergi denetimini kolaylaştıracağını” (3,28), “kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesine katkı sağlayacağını” (3,25), “KOBİ'lerin KOBİ TFRS uygulamalarına hazır olmadıklarını” (2,43), ifade etmişlerdir.

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulama sürecine ilişkin görüşlerini ölçmek amacıyla sorulan sorulara alınan cevaplar Tablo 8 'de sunulmuştur.

Tablo 8. Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Uygulama Sürecine İlişkin Bakış Açılıarı

Uygulama Sürecine İlişkin Görüşleri		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	Ortalama (X)	Standart Sapma
KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için kapsamlı eğitim ve kamuoyu oluşturma faaliyetleri yürütülmelidir.	n	10	22	31	99	84	246	3,9146	1,09023
	%	4,1	8,9	12,6	40,2	34,1	100		
KOBİ TFRS ile meslek mensuplarının iş yükünün artması, uygulama başarısını olumsuz etkiler.	n	23	21	40	81	81	246	3,7154	1,26504
	%	9,3	8,5	16,3	32,9	32,9	100		
KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için yazılımsal desteğe ihtiyaç vardır.	n	20	30	43	92	61	246	3,5854	1,21505
	%	8,1	12,2	17,5	37,4	24,8	100		

Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Algılama ve Uygulama Sürecine Bakış
Açılırlarının Tespiti Üzerine Bir Araştırma: Batı Akdeniz Bölgesi Örneği

KOBİ'lerde KOBİ TFRS uygulamalarında teknolojik alt yapı yetersizlikleri ile karşı karşıya kalınacaktır.	n	24	26	58	91	47	246	3,4512	1,19679
	%	9,8	10,6	23,6	37,0	19,1	100		
KOBİ'lerin muhasebe uygulamalarını sadece yasal bir yükümlülük olarak algılamaları uygulama başarısını olumsuz etkiler.	n	10	30	74	107	25	246	3,4350	,96987
	%	4,1	12,2	30,1	43,5	10,2	100		
KOBİ'ler TFRS uygulamalarında bilgi işlem teknolojilerinin kullanımı için teknik eleman ve finansal kaynak sıkıntıları ile karşı karşıya kalacaklardır.	n	16	42	54	89	45	246	3,4268	1,16090
	%	6,5	17,1	22,0	36,2	18,3	100		
KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için vergi mevzuatının bir parçası haline getirilmesi gerekmektedir.	n	18	38	70	84	36	246	3,3333	1,12607
	%	7,3	15,4	28,5	34,1	14,6	100		
Muhasebe standartlarının hazırlanması ve yayınlanması ile ilgili olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun yetkili kılınmasını doğrudur.	n	19	38	66	89	34	246	3,3293	1,12908
	%	7,7	15,4	26,8	36,2	13,8	100		

Muhasebe meslek mensupları KOBİ TFRS'nin uygulamada başarılı olabilmesi için kapsamlı eğitim ve kamuoyu oluşturma faaliyetleri yürütülmesi gerektiğini" (3,91), " KOBİ TFRS ile meslek mensuplarının iş yükünün artmasının uygulama başarısını olumsuz etkileyeceğini " (3,71), "KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için yazılımsal desteğe ihtiyaç olduğu"(3,58), ayrıca " teknolojik alt yapı yetersizlikleri ile karşı karşıya kalınacağını" (3,45), "KOBİ'lerin muhasebe uygulamalarını sadece yasal bir yükümlülük olarak algılamaları uygulama başarısını olumsuz etkileyeceğini" (3,43), " KOBİ'ler TFRS uygulamalarında bilgi işlem teknolojilerinin kullanımı için teknik eleman ve finansal kaynak sıkıntıları ile karşı karşıya kalacaklardır " (3,42), "KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için vergi mevzuatının bir parçası haline getirilmesi gerektiğini" (3,33), "kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesine katkı sağlayacağını" (3,25), "Muhasebe standartlarının hazırlanması ve yayınlanması ile ilgili olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve

Denetim Standartları Kurumu'nun yetkili kılınmasının doğru olduğunu" (3,32) ifade etmişlerdir.

Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye bakış açılarını ortaya koymak amacıyla kurulan hipotezler, One Sample T testi ile analiz edilmiş olup sonuçları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Meslek Mensuplarının Genel Olarak KOBİ TFRS'ye Bakış Açılarını Belirlemeye Yönelik Yapılan One Sample T Testi

KOBİ TFRS;	Ortalama (X)	Standart Sapma	T değeri	P değeri	Hipotez
Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasına katkı sağlayacaktır.	3,2561	1,02791	3,908	,000	KABUL
Muhasebe bilgi kullanıcılarına daha güvenilir bilgi sağlayacaktır.	3,3699	,98424	5,895	,000	KABUL
Vergi denetimini kolaylaştıracaktır.	3,2846	1,05382	4,235	,000	KABUL
Mali tablo bilgilerinin güvenilirliğini artıracaktır.	3,3171	1,19398	4,165	,000	KABUL
KOBİ'lerin kredi bulma imkânlarını artıracaktır.	3,1179	1,19451	1,548	,123	RED
KOBİ'lerin şeffaf raporlama yapmalarını sağlayacaktır.	3,3780	1,04947	5,650	,000	KABUL
KOBİ'lerdeki muhasebe hilelerini azaltacaktır.	3,3008	1,16713	4,042	,000	KABUL
KOBİ'lerin kurumsallaşmasına katkı sağlayacaktır.	3,4024	1,01651	6,209	,000	KABUL
KOBİ'ler için gereklidir.	3,5203	1,12739	7,239	,000	KABUL
Uygulamalarına KOBİ'ler hazırdır.	2,4350	1,13652	7,798	,000	RED

Meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye genel olarak bakış açılarını belirlemeye yönelik geliştirilen hipotezlerden "KOBİ TFRS'lerin KOBİ'lerin kredi bulma imkânlarını artıracakları" ve "KOBİ TFRS uygulamalarına KOBİ'ler hazırdır" hipotezleri reddedilmiş diğer hipotezler kabul edilmiştir.

Araştırma sonucuna göre; KOBİ'lerin TFRS uygulamalarına hazır olmadıkları ortaya çıkmıştır. Literatür taramasının sonucunda benzer sonuçlar; Güneş vd.(2011) yapmış oldukları çalışmada; KOBİ TFRS uygulamasına geçilmesi durumunda, başarıyla uygulanabileceği noktasında meslek mensuplarının inançlarının düşük olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS uygulama sürecine ilişkin bakış açılarını ortaya koymak amacıyla hipotezler kurulmuştur. Hipotezler One Sample T testi ile analiz edilmiş olup sonuçları Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS Uygulama Sürecine İlişkin Bakış Açlarına Yönelik Yapılan One Sample T Testi

KOBİ TFRS;	Ortalama (X)	Standart Sapma	T değeri	P değeri	
Uygulama başarısı için kapsamlı sürekli eğitim ve kamuoyu oluşturma faaliyetlerinin yürütülmesi gerekir.	3,9146	1,09023	13,158	,000	KABUL
Uygulama başarısı için yazılımsal desteğe ihtiyaç vardır.	3,5854	1,21505	7,556	,000	KABUL
Uygulama başarısı için; vergi mevzuatının bir parçası haline getirilmesi gerekir.	3,333	1,12607	4,643	,000	KABUL
Uygulamalarının sadece yasal bir yükümlülük olarak algılamalarının uygulama başarısını olumsuz yönde etkileyecektir.	3,4350	,96987	7,034	,000	KABUL
Uygulamalarında bilgi işlem teknolojileri kullanımı için teknik eleman ve finansal kaynak sıkıntısı ortaya çıkacaktır.	3,4268	1,16090	5,767	,000	KABUL

TFRS Uygulama Sürecine bakış açılarını belirlemeye yönelik geliştirilen hipotezler kabul edilmiştir. Kabul edilen hipotezler çerçevesinde, KOBİ TFRS uygulama sürecinde, kapsamlı ve sürekli eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi, yazılım desteği ve vergi yasalarında gerekli uyum değişikliklerinin yapılması gerektiğini düşünmektedirler. Uygulama sürecinde karşılaşılabilecek problemlerle ilgili olarak; KOBİ TFRS'nin yasal zorunluluk olarak uygulanmasının beklenen başarıyı olumsuz etkileyeceğini ve TFRS yazılımları konusunda personel, teknolojik altyapı ve finansal kaynak yetersizliği ile ilgili sıkıntı yaşanabileceğini düşünmektedirler.

4. SONUÇ

KOBİ TFRS, KOBİ'lerin finansal raporlama ihtiyacını karşılayabilmek amacıyla muhasebe standartlarının özüne uygun basitleştirilmiş standartlardan oluşmaktadır. IASB, 2003-2009 yılları arasında KOBİ'ler için Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını hazırlamıştır. Ülkemizde KOBİ TFRS tebliği 2010 yılında resmi gazetede yayınlanmış olup 35 bölümden oluşmaktadır.

Çalışmamızda, Batı Akdeniz bölgesinde bağımsız olarak faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS algılama düzeyleri ve uygulama sürecine bakış açılarının tespitine yönelik bir araştırma yapılmıştır.

Meslek mensupları KOBİ TFRS bilgilerinin yetersiz, TMS/TFRS set bilgilerinin ise orta düzeyde olduklarını, muhasebe standartlarını karmaşık ve uygulaması zor olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Mükelleflerin çoğunluğu KOBİ niteliğinde olup, mükellefler muhasebe meslek mensuplarından; vergi danışmanlığı, sosyal güvenlik mevzuatı, stok düzeyi ve işletmelerinin mali durumu ile ilgili bilgi istemektedirler.

Muhasebe meslek mensupları, KOBİ TFRS uygulanmasının KOBİ'ler için gerekli olduğunu, KOBİ'lerin kurumsallaşabilmelerine katkı sağlayacağını, işletmelere daha şeffaf raporlama imkanı sunacağını, mali tablo bilgilerinin güvenilirliğinin artmasıyla birlikte muhasebe bilgi kullanıcılarına daha güvenilir bilgi sağlayacağını, işletmelerdeki muhasebe hilelerini azaltacağını, vergi denetimini kolaylaştıracağını, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesine katkı sağlayacağını düşünürken, KOBİ'lerin KOBİ TFRS uygulamalarına hazır olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Muhasebe meslek mensupları KOBİ TFRS'nin uygulamada başarılı olabilmesi için kapsamlı eğitim ve kamuoyu oluşturma faaliyetleri yürütülmesi gerektiğini, KOBİ TFRS ile meslek mensuplarının iş yükünün artmasının uygulama başarısını olumsuz etkileyeceğini, KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için yazılımsal desteğe ihtiyaç olduğu ayrıca teknolojik alt yapı yetersizlikleri ile karşı karşıya kalacağını, KOBİ'lerin muhasebe uygulamalarını sadece yasal bir yükümlülük olarak algılamalarının uygulama başarısını olumsuz etkileyeceğini, KOBİ'lerin TFRS uygulamalarında bilgi işlem teknolojilerinin kullanımı için teknik eleman ve finansal kaynak sıkıntıları ile karşı karşıya kalacaklarını, KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için vergi mevzuatının bir parçası haline getirilmesi gerektiğini, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesine katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir.

KOBİ TFRS'nin uygulama başarısı için; meslek mensuplarına eğitim faaliyetlerinin yoğunlaştırılarak sürdürülmesi, vergi mevzuatında ve yazılım programlarında gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ağca, A. ve E. Dalkılıç. 2014. "Muhasebe Meslek Mensupları KOBİ'ler İçin TFRS'ye Hazır mı", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 39.
- Akdoğan, N. 2010. "KOBİ Finansal Raporlama Standardına Genel Bakış ve Tam Set IAS/IFRS'lerden Farklılığı", Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, Ocak, 30.
- Arsoy Poroy, A.ve T. Bora. 2012. "KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi ve Türkiye Uygulaması Üzerine Bir Araştırma", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ekim, 56, <http://journal.mufad.org/attachments/article/681/2.pdf> (Erişim Tarihi: 18.10.2014).
- Aslan, S. 2007. "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) için Uluslar Arası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ile Uyum Süreci", Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 23 (2).
- Cengiz, H. 2012. "KOBİ Finansal Raporlama Standardının Etkin Olarak Uygulanabilmesine Yönelik Yasal Düzenlemeler ve Güncel Gelişmeler", Finans Politik & Ekonomik Yorumlar, Cilt 49, Sayı 571, http://www.ekonomikyorumlar.com.tr/dergiler/makaleler/571/Sayi_571_Makale_05.pdf, (Erişim Tarihi: 18.05.2014)
- Çetin, Ş. 2013. "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticari Defter Kayıtları ve Finansal Raporlama", Mali Çözüm Dergisi, Ocak-Şubat.
- Demir, V. ve O. Bahadır. 2011. Kobilere Finansal Raporlama, Ankara: Türmob Yayınları-426.
- Erdoğan, M. B. Utku ve K. Gürsoy . 2014. "KOBİ'ler İçin Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına İlk Geçiş Uygulaması", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7 (12).
- Fidan Erol, M. ve H. Cirit. 2013a. "Türkiye Finansal Raporlama Standartları Çerçevesinde KOBİ Muhasebe Standartlarının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algı Düzeylerinin Tespitine Yönelik Uygulama(Eskişehir İli Örneği)", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Temmuz, 59.

- Fidan Erol, M. ve H. Cirit. 2013b. “01 Ocak 2013 Öncesinde Türkiye Finansal Raporlama Standartları Çerçevesinde KOBİ Muhasebe Standartlarının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algı Düzeylerinin Tespitine Yönelik Uygulama (Yalova Örneği), Akademik Yaklaşımlar Dergisi, İlkbahar, 4 (1).
- Fidan Erol, M. ve H. Cirit. 2013c. “01 Ocak 2013 Öncesinde Türkiye Finansal Raporlama Standartları Çerçevesinde KOBİ Muhasebe Standartlarının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algısı (Bursa İli Örneği)”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 40.
- Gençtürk, M. N. Karaman ve T. Yılmaz. 2011. “KOBİ’ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Farkındalık Düzeylerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma”, Finans Politik & Ekonomik Yorumlar Dergisi, 48 (51).
- Güneş, R.- A. F. Durmuş ve B. Solak. 2011. “Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS’ye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaya Yönelik Beklentileri: Elazığ ve Malatya İlleri Örneği”, UFRS Dünyası (World of IFRS), Ekim, Sayı 6, <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/5e3c8.pdf>, (Erişim Tarihi: 06.11.2014).
- Hacıhasanoğlu, T. - N. Karaca ve Ş. Demirci. 2012. “KOBİ’ler için TFRS’nin Getirdiği Yenilikler ve Uygulanabilirliği Üzerine Ankara İlinde Bir Araştırma”, UFRS Dünyası (World of IFRS), Aralık, Sayı 5, <http://dergi.mumeyek.org/pdfler/33017.pdf> (Erişim Tarihi: 11.07.2014).
- Hatunoğlu, Z. M. Uçaktürk ve M. Kılılı. 2013. “Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın Bilinirlik Düzeyi Üzerine Kahramanmaraş’ta Bir Alan Çalışması”, Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 6 (1).
- Karakaya, M. 2010. “KOBİ’lerin Küresel Ekonomik İklimde Uyumunda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları”, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 2.
- Kaya, G.A. 2015. “Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS ve Tam Set TFRS Hakkındaki Bilgi Düzeyleri ve Düşünceleri: Elazığ’da Ampirik Bir Çalışma”, International Journal of Social Science, 36.
- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler için Türkiye Finansal Raporlama Standardı (KOBİ TFRS) http://www.kgk.gov.tr/contents/files/KOBI_TFRS.pdf, (Erişim Tarihi: 03.07.2014).
- Özçelik, H. H. Şenol ve A. Aktürk 2014. “Muhasebe Meslek Mensuplarının Bağımsız Denetim Alanındaki Güncel Gelişmelere Bakış Açılı ve Farkındalıkları Üzerine Bir Araştırma: Batı Akdeniz Bölgesi Örneği”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, 62, Nisan.

- Özdemir, F.S. 2012. “KOBİ’ler için Finansal Raporlama Standardı ve Mali Müşavirlerin Uygulama Öncesi İlgili Düzeylerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 2012, 12 (38).
- Özkan, A. ve F. Özşahin. 2012. “ Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma”, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 12 (37).
- Resmi Gazete, 2010. “KOBİ’ler için Türkiye Finansal Raporlama Standardı Hakkında Tebliğ”, 1 Kasım 2010, Sayı 27746, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/11/20101101-3.htm>, (Erişim Tarihi: 18.05.2014).
- Resmi Gazete, 2012. “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in Yürürlüğe Konulması; 4 Kasım 2012, Sayı 28457, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/11/20121104-11.htm>, (Erişim Tarihi: 01.08.2014).
- Utku, D.B. ve K. Gürsoy. 2011. “KOBİ’ler için KOBİ TFRS’lerinin Tam Set TFRS ile Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi”, Mali Çözüm Dergisi, Ocak-Şubat, 103.
- Uzay, Ş. 2009. “KOBİ’ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standardı: XIII. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumundan Notlar”, <http://iibf.erciyes.edu.tr/akademi/mh/suzay/F3.pdf>, (Erişim Tarihi: 04.07.2014).
- Yıldırım, S. 2012. “Muhasebe Meslek Mensuplarının TTK, TMS/ TFRS VE KOBİ TFRS İle İlgili Genel Görüşleri: Erzincan Örneği”, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5 (2).